

Гловацька С. М.

*кандидат технічних наук, доцент,
декан факультету по роботі з іноземними студентами,
Одеський національний морський університет*

МІЖКУЛЬТУРНІ ІСТОРИЧНІ ЗВ'ЯЗКИ ОДЕСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО МОРСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Здійснюючи підготовку фахівців для іноземних країн, українські заклади вищої освіти роблять значний внесок у розвиток міжкультурної комунікації, поширенні української мови, культури, традицій далеко за її межами. Випускники українських ЗВО є свого роду «послами доброї волі», повертаючись після отримання диплому на батьківщину та транслюючи знання та компетентності, отримані в Україні, своєму суспільству та державі.

Одеський національний морський університет, а раніше Одеський інститут інженерів водного транспорту, має давніші традиції у встановленні та розвитку міжкультурних зв'язків у світі. Так, починаючи з 1950 року, коли інститут започаткував підготовку спеціалістів морської галузі для Польщі, Румунії, Болгарії, Чехословаччини, Кореї, Китаю розпочався шлях ОПВТ у світовий освітній простір. З початку 60-х років ОПМФ розпочав підготовку кадрів для морської галузі В'єтнаму та Куби, за що у 1978 році за заслуги в сфері підготовки спеціалістів для зарубіжних країн інститут було нагороджено в'єтнамським орденом «Дружба», а у 1985 році – Пам'ятним знаком Міністерства вищої освіти Республіки Куба.

ОНМУ і сьогодні відомий як в Україні та далеко за її межами. Однак, попри незначний порівняно з відомими національними університетами вік, ОПВТ–ОНМУ посідає перше місце в лавах фундаторів інженерно-морської освіти. За 70 років підготовлено більш ніж 50 000 тисяч фахівців для морської галузі, із яких, три тисячі іноземних спеціалістів для більш ніж 80 країн Європи, Азії, Африки та Америки (рис. 1).

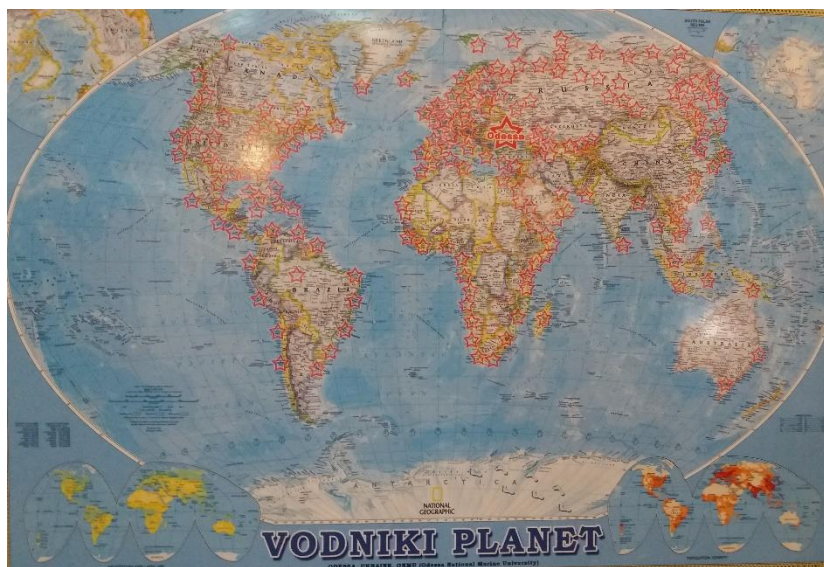

Рис. 1. Географія випускників ОІПВТ–ОНМУ

Найкращою характеристикою усієї роботи з підготовки іноземних студентів є діяльність випускників ОНМУ. Більшість із них у себе на батьківщині обіймали чи обіймають керівні посади у системі морського та річкового транспорту. Так, наприклад, Ля Інчень був академіком Академії наук Китайської Народної Республіки, Лі Цзянь – віцепрезидентом Загально-китайської кораблебудівної корпорації. Випускник Чан Ван Лі довгий час працював заступником міністра транспорту В'єтнаму. Данг Хіу Фу, закінчивши з відзнакою ОІМФ та аспірантуру і, захистивши дисертацію, очолив порт Хо Ши Міна. Випускник Франциско Гонсалес Пагес очолював Міністерство освіти Куби, Чол Денг Алак, почесний професор ОНМУ, обіймав посаду Надзвичайного і Повноважного Посла Республіки Судан в РФ та по сумісництву в Україні. Випускники ОІМФ з Болгарії Ангел Златов працював начальником порту Русе, Румен Сімеонов – начальником порту Варни. Випускники з Польщі Мечілов Токаж – директор Північної верфі Гданська, Здислав Хжан – директор судноверфі у Вроцлаві. У Грузинському морському паропластві працювали З.Г. Тускія та П.І. Джорбенадзе. На бакинському судноремонтному заводі ім. Вано Стуріа багато років трудилися Н.В. Лубенець та А.Д. Старикова, в Азербайджані.

Сьогодні випускники ОНМУ входять до керівництва судноремонтних та суднобудівних підприємств Туреччини, Азербайджану, В'єтнаму та інших країн.

Співробітник Китайської академії соціальних наук, Ма Фен, отримав ступінь кандидата технічних наук з управління проектами в ОНМУ та ступінь постдоктора з соціології в Китаї. За його сприяння в університеті було створено два наукові центри з досліджень Китаю та Одного поясу, одного шляху.

Випускники, нинішні студенти, викладачі Одеського національного морського університету пишаються своєю Alma Mater, а на небі горить зірка на ім'я ОПМФ – таке ім'я було присвоєно у 1998 році (за ініціативою керівництва Вентспілського порту) зірці із сузір'я Візничого міжнародним Зоряним реєстром.

Також випускники ОНМУ знаходять себе не лише у професійній царині, а й в культурному, громадському та спортивному житті як в Україні, так і у себе на батьківщині. Прославили ім'я ОНМУ відомі його випускники – працівники культури: відомий письменник-сатирик, народний артист України, почесний професор ОНМУ Михайло Жванецький та артист-сатирик Віктор Ільченко, заслужений артист України, соліст Київського ім. Т. Шевченка театру опери та балету Георгій Красуля, поетеса, драматург, прозаїк Любов Забашта, поет, прозаїк, відповідальний секретар Одеської організації Союзу письменників України Борис Нечереда та багато-багато інших, які не увійшли до цього переліку, проте своїми досягненнями заслуговують на відзначення на сторінках історії університету. Анатолій Федорович Мошнянський, професор ОНМУ, який відпрацював у вузі понад 50 років, видав книгу «Курйози з життя морського університету», до якої включив забавні випадки, курйози, веселі історії з життя університету.

Сьогодні прославляє університет не тільки у професійній, а і культурній царині доктор технічних наук, професор, заслужений працівник транспорту, «Почесний громадянин міста Одеси» Пойзнер Михайло Борисович, автор 32 винаходів, більш ніж 150 наукових робіт; а також автор історико-документальних та художніх творів з краєзнавства, історії флоту та ін.

ОПМФ-ОНМУ славився і славиться високими досягненнями в спорті. Як тут не пригадати випускника ОНМУ, громадянина Грузії, Романа Долідзе, чемпіона світу з боротьби, чемпіона світу із змішаних єдиноборств. На честь 90-ї річниці університету Роман сказав: «Коротко описати моє ставлення до України можна так: Україна – моя друга батьківщина. Я познайомився з культурою та українським життям в Одесі, насамперед завдяки університету. Я багато чим завдячую ОНМУ

і вдячний всьому колективу. Хочу зазначити, що своє перше тренування я провів саме у спортзалі нашого вишу. Таким чином можна сказати, що моя спортивна кар'єра почалася саме тут.»

Міжкультурна комунікація здійснюється також через участь учасників освітнього процесу, науковців та студентів у міжнародних наукових та освітніх програмах та проєктах, а також через кооперацію із зарубіжними закладами освіти і науки, участь у спільних освітніх та наукових заходах.

Таким чином, можна констатувати, що заклади вищої освіти являють собою осередок та джерело міжкультурної комунікації як для студентської молоді, так як здобувачами освіти одночасно можуть бути представники 20-ти і більше країн, так і для науковців, шляхом їх інтеграції у світовий науковий та освітній простір.

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-279-4-34>

Замша А. В.

кандидат психологічних наук,

викладач кафедри спеціальної та інклюзивної освіти,

Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка

СПІЛЬНОТА ЧУЮЧИХ ЯК ЧИННИК КУЛЬТУРОГЕНЕЗУ ГЛУХИХ

Нині вважається, що спеціальні школи є лише складовою екосистеми культури глухих [2, с. 168]. Втім, аналіз процесу формування спільноти глухих дає підстави стверджувати, що якщо спеціальні школи є одним із елементів екосистеми глухих зараз, то наприкінці XVIII ст. – початку XIX ст. саме школи стали джерелом, обумовивши виникнення культури глухих і відокремлення спільноти глухих в окрему лінгвокультурну меншину [1, с. 240].

Так заснування спеціальних шкіл ознаменували заміну індивідуальної форми навчання на групову – в такий спосіб ці школи на зламі означених століть стали єдиним місцем, де глухі різного віку були зосереджені. Відтак глухі отримали можливість спілкуватися один з одним впродовж тривалого часу, що сприяло появі у них відчуття спільності й єдності один з одним, в підсумку це заклало підґрунтя для відмежування спільноти глухих від спільноти чуючих.